

واحدهای اندازه‌گیری:

۱- **رادیان:** ۱ رادیان برابر است با اندازه‌ی زاویه مرکزی دایره‌ای که طول کمان روبه‌روی آن با شعاع آن دایره مساوی است.
اگر L طول کمان روبه‌رو زاویه، r شعاع دایره و α زاویه برحسب رادیان باشد، داریم: $\alpha = \frac{L}{r}$

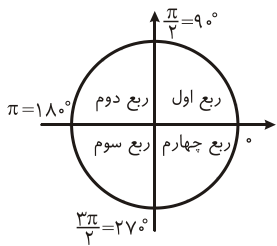
۲- **تبدیل درجه و رادیان به یکدیگر:** $\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$

مثال: در دایره‌ای به شعاع ۳، توسط زاویه α ، کمانی به طول ۷ متر ایجاد می‌شود، با فرض $\pi = ۳$ ، اندازه α برحسب درجه کدام است؟

$$\alpha = \frac{L}{r} = \frac{Y}{۳} \Rightarrow \frac{D}{180} = \frac{Y}{\pi} \Rightarrow D = \frac{Y}{۳} \times 180 = 140$$

حل:

روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی:

نسبت مثلثاتی \ ربع	اول	دوم	سوم	چهارم
$\sin \alpha$	+	+	-	-
$\cos \alpha$	+	-	-	+
$\tan \alpha$	+	-	+	-
$\cot \alpha$	+	-	+	-

مثال: علامت $\cos(\frac{7\pi}{9})$ را مشخص کنید.

حل: چون $\frac{\pi}{2} < \frac{7\pi}{9} < \pi$ قرار دارد (ناحیه دوم)، پس کسینوس منفی است.

روابط مهم:

۱) $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$

۲) $\tan \alpha \cdot \cot \alpha = 1$

۳) $\frac{1}{\sin^2 \alpha} = 1 + \cot^2 \alpha$

۴) $\frac{1}{\cos^2 \alpha} = 1 + \tan^2 \alpha$

نسبت‌های مثلثاتی قرینه:

۱) $\sin(-\alpha) = -\sin \alpha$

۲) $\cos(-\alpha) = +\cos \alpha$

$\tan(-\alpha) = -\tan \alpha$

۴) $\cot(-\alpha) = -\cot \alpha$

نسبت‌های مثلثاتی مکمل و متمم:

۱) $\sin(\pi - \alpha) = \sin \alpha$

۲) $\cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha$

$$۳) \tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha$$

$$۵) \sin(\pi + \alpha) = -\sin \alpha$$

$$۷) \tan(\pi + \alpha) = \tan \alpha$$

$$۹) \sin\left(\frac{\pi}{۲} - \alpha\right) = \cos \alpha$$

$$۱۱) \tan\left(\frac{\pi}{۲} - \alpha\right) = \cot \alpha$$

$$۱۳) \sin\left(\frac{\pi}{۲} + \alpha\right) = \cos \alpha$$

$$۱۵) \tan\left(\frac{\pi}{۲} + \alpha\right) = -\cot \alpha$$

$$۴) \cot(\pi - \alpha) = -\cot \alpha$$

$$۶) \cos(\pi + \alpha) = -\cos \alpha$$

$$۸) \cot(\pi + \alpha) = \cot \alpha$$

$$۱۰) \cos\left(\frac{\pi}{۲} - \alpha\right) = \sin \alpha$$

$$۱۲) \cot\left(\frac{\pi}{۲} - \alpha\right) = \tan \alpha$$

$$۱۴) \cos\left(\frac{\pi}{۲} + \alpha\right) = -\sin \alpha$$

$$۱۶) \cot\left(\frac{\pi}{۲} + \alpha\right) = -\tan \alpha$$

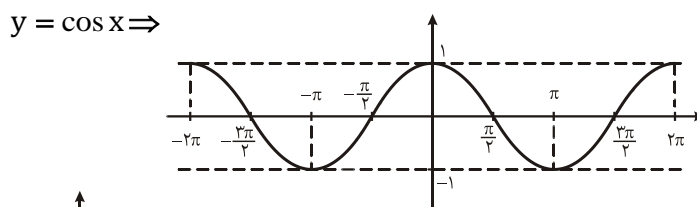
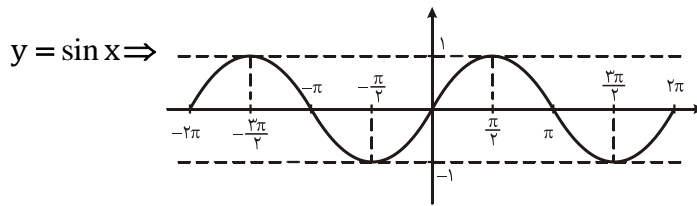
نسبت‌های مثلثاتی زوایا با مجموع یا تفاضل $۲k\pi$ رادین:

هرگاه زاویه به صورت $۲k\pi \pm \alpha$ بود، می‌توان از $۲k\pi$ صرف‌نظر کرد.

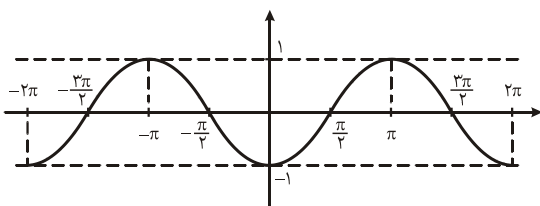
مثال: $\sin(۲k\pi + \alpha) = \sin(\alpha)$

توابع مثلثاتی:

رسم تابع سینوس:

رسم تابع کسینوس:

مثال: نمودار تابع $y = \sin(x - \frac{\pi}{2})$ را رسم کنید.

حل: چون x منهای $\frac{\pi}{2}$ شده، پس به اندازه $\frac{\pi}{2}$ به سمت راست می‌رویم.

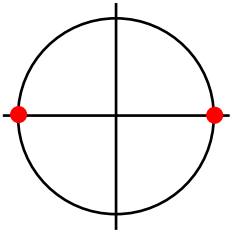
توابع $y = a \cos(bx + c)$ و $y = a \sin(bx + c)$

دوره تناوب این توابع $T = \frac{۲\pi}{|b|}$ است. بیش‌ترین مقدار تابع برابر $|a|$ و کم‌ترین مقدار تابع برابر $-|a|$ می‌باشد.

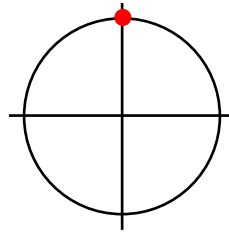
$$\begin{cases} \sin ۲\alpha = ۲ \sin \alpha \cos \alpha \\ \cos ۲\alpha = \cos^۲ \alpha - \sin^۲ \alpha \\ \tan ۲\alpha = \frac{۲ \tan \alpha}{1 - \tan^۲ \alpha} \end{cases} \begin{cases} 1 - ۲ \sin^۲ \alpha \\ ۲ \cos^۲ \alpha - 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \cot \alpha + \tan \alpha = \frac{2}{\sin 2\alpha} \\ \cot \alpha - \tan \alpha = 2 \cot 2\alpha \end{cases}$$

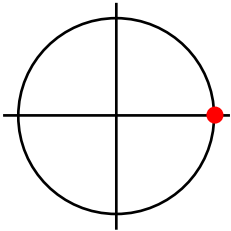
$$\begin{cases} \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 - 0 \\ \sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2\alpha \\ \sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2\alpha \end{cases}$$

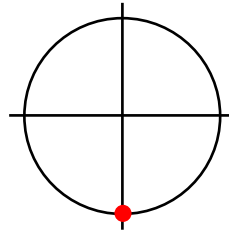
$$\begin{aligned} \sin X &= 0 \\ X &= K\pi \end{aligned}$$

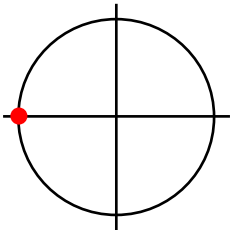
$$\begin{aligned} \sin X &= 1 \\ X &= 2K\pi + \frac{\pi}{2} \end{aligned}$$

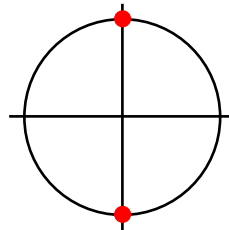
$$\begin{aligned} \cos X &= 1 \\ X &= 2K\pi \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \sin X &= -1 \\ X &= 2K\pi - \frac{\pi}{2} \end{aligned}$$

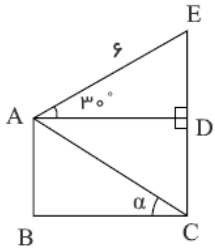

$$\begin{aligned} \cos X &= -1 \\ X &= 2K\pi + \pi \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \cos X &= 0 \\ X &= K\pi + \frac{\pi}{2} \end{aligned}$$

$$\begin{cases} \sin X = \sin \alpha \rightarrow \begin{cases} X = 2k\pi + \alpha \\ X = 2k\pi + \pi - \alpha \end{cases} \\ \cos X = \cos \alpha \rightarrow \begin{cases} X = 2k\pi + \alpha \\ X = 2k\pi - \alpha \end{cases} \\ \tan X = \tan \alpha \rightarrow \{X = k\pi + \alpha\} \end{cases}$$

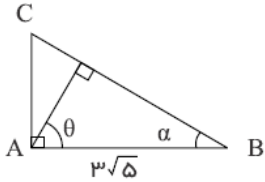

۱- در شکل مقابل چهارضلعی $ABCD$ مستطیل است. اگر $\tan \alpha = \frac{5\sqrt{3}}{9}$ باشد، طول پاره خط EC کدام است؟

- ۱) ۷
 ۲) ۸
 ۳) ۹
 ۴) ۱۰

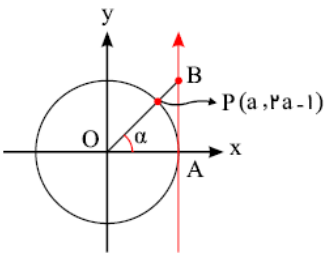
۲- اگر $30^\circ < x < 25^\circ$ و $\cos 2x = \frac{2m-1}{2}$ ، آنگاه حدود تغییرات m کدام فاصله است؟

- ۱) $(1, \frac{3}{2})$
 ۲) $(\frac{1}{2}, \frac{5}{2})$
 ۳) $(1, \frac{3}{2})$
 ۴) $(\frac{1}{2}, \cos 50^\circ)$

۳- در شکل مقابل زاویه θ چند درجه است؟ ($BC = 2\sqrt{15}$)

- ۱) 30°
 ۲) 45°
 ۳) 53°
 ۴) 60°

۴- با توجه به دایره مثلثاتی زیر، مساحت مثلث AOB چقدر است؟ ($0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$)

- ۱) $\frac{2}{3}$
 ۲) $\frac{3}{4}$
 ۳) $\frac{3}{8}$
 ۴) $\frac{1}{2}$

۵- در صورتی که $\frac{\pi}{2} < x < \pi$ باشد حاصل $\sqrt{1-2\sin x} \sqrt{1-\sin^2 x}$ برابر است با:

- ۱) $|\cos x - \sin x|$
 ۲) $|\sin x + \cos x|$
 ۳) $\sin x + \cos x$
 ۴) $-(\sin x + \cos x)$

۶- مقدار $\sin 65^\circ \sin 140^\circ \sin 155^\circ$ برابر است با:

- ۱) $\frac{1}{2} \sin 10^\circ$
 ۲) $\frac{1}{4} \cos 10^\circ$
 ۳) $\frac{1}{4} \sin 10^\circ$
 ۴) $\frac{1}{2} \sin 50^\circ$

۷- اگر $\frac{\sin x}{1-\cos x} = \frac{1}{2}$ باشد آن گاه:

- ۱) $\tan x = -\frac{4}{3}$
 ۲) $\tan x = -4$
 ۳) $\tan x = \frac{-3}{4}$
 ۴) $\tan x = \frac{3}{4}$

۸- حاصل $\cot^2 15^\circ - \tan^2 15^\circ$ کدام است؟

- ۱) $\frac{8\sqrt{3}}{3}$
 ۲) $\frac{4\sqrt{3}}{3}$
 ۳) $8\sqrt{3}$
 ۴) $4\sqrt{3}$

۹- اگر $\tan \theta = 0.2$ باشد، مقدار $\frac{\cos(\frac{3\pi}{2} + \theta) - \cos(\pi + \theta)}{\sin(\pi - \theta) - \sin(3\pi + \theta)}$ کدام است؟

- ① -۲   ② $\frac{1}{2}$ ③ ۲   ④ ۳

۱۰- اگر $a \sin x + b \cos x + c = \frac{\sin x \cos x}{\sin x - \cos x + 1}$ حاصل $a + b + c$ چقدر است؟

- ① صفر   ② $\frac{1}{2}$ ③ $-\frac{1}{2}$ ④ ۱

۱۱- اگر به ازای هر زاویه حاده θ ، تساوی $2 \cot^2 \theta = \cos \theta \left(\frac{a}{1 - \cos \theta} + \frac{-b}{1 + \cos \theta} \right)$ برقرار باشد حاصل $a \times b$ چقدر است؟

- ① صفر   ② ۲   ③ ۱   ④ -۲

۱۲- اگر $\tan(15^\circ) = 2 - \sqrt{3}$ باشد مقدار $B = \frac{3 \sin 375^\circ + 2 \sin 105^\circ}{\cos 165^\circ}$ چقدر است؟

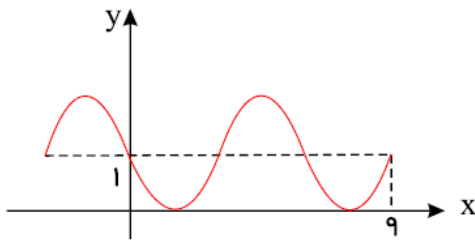
- ① $3\sqrt{3} + 8$ ② $3\sqrt{3} - 8$ ③ $-3\sqrt{3} - 8$ ④ $-3\sqrt{3} + 8$

۱۳- اگر $\frac{\tan \alpha + 1}{\tan \alpha - 1} = \frac{3}{2}$ باشد، آن گاه حاصل $\sin 2\alpha$ برابر با کدام گزینه است؟

- ① $\frac{12}{13}$ ② $-\frac{12}{13}$ ③ $\frac{5}{13}$ ④ $-\frac{5}{13}$

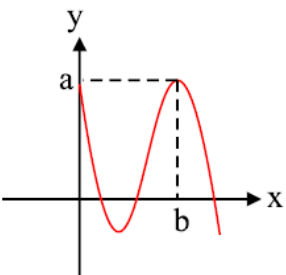
۱۴- نمودار زیر مربوط به تابع $f(x) = a + \cos\left(-\frac{1}{2} + bx\right)\pi$ می‌باشد. حاصل $f(29)$ کدام است؟

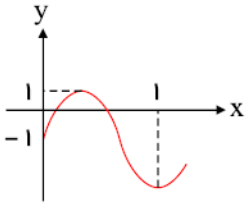
- ① $1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$ ② $1 - \frac{\sqrt{3}}{2}$ ③ $\frac{1}{2}$ ④ $\frac{3}{2}$

۱۵- اگر نمودار $y = \cos^2 x - \sin^2 x$ به شکل مقابل باشد، دوتایی (a, b) کدام گزینه خواهد بود؟

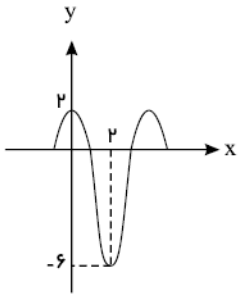
- ① $(2, 2\pi)$ ② $(1, 2\pi)$ ③ $(2, \pi)$ ④ $(1, \pi)$

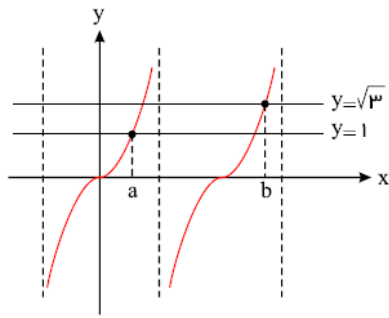
۱۶- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin b\pi x - 1$ است. مقدار $a + b$ کدام می‌تواند باشد؟

- ۱) $\frac{2}{5}$
 ۲) ۳
 ۳) $\frac{3}{5}$
 ۴) ۴

۱۷- اگر نمودار زیر مربوط به تابع $y = a \sin \pi(\frac{1}{2} - bx) + c$ باشد، مقدار تابع به ازای $x = \frac{7}{3}$ کدام است؟

- ۱) $-2\sqrt{3} - 2$
 ۲) $2\sqrt{3} - 2$
 ۳) -4
 ۴) $-3\sqrt{3}$

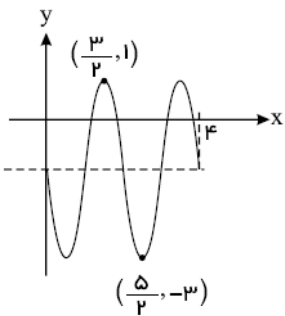

۱۸- شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $y = \tan x$ را نشان می‌دهد. حاصل $b - a$ کدام است؟

- ۱) $\frac{\pi}{12}$
 ۲) $\frac{5\pi}{12}$
 ۳) $\frac{7\pi}{12}$
 ۴) $\frac{13\pi}{12}$

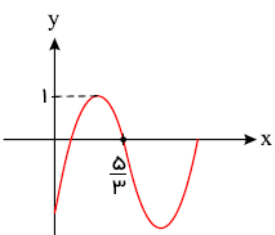
۱۹- اگر تابع $f(x) = 5 \sin 3(\frac{\pi}{4}x - c)$ به ازای $x = \frac{1}{4}$ ماکسیمم شود، طول نقطهٔ مینیمم آن، کدام می‌تواند باشد؟ (c، عدد ثابت است.)

- ۱) $-\frac{5}{6}$
 ۲) $\frac{7}{6}$
 ۳) $\frac{11}{6}$
 ۴) $\frac{4}{3}$

۲۰- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \cos \pi(\frac{3}{4} + bx) + c$ است. حاصل abc کدام است؟

- ۱) ۱
 ۲) ۲
 ۳) -۱
 ۴) -۲

۲۱- اگر قسمتی از نمودار $f(x) = a \sin(b\pi x) - 1$ به شکل زیر باشد، مقدار b کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- ۱) ۲
 ۲) $-\frac{1}{2}$
 ۳) $\frac{3}{2}$
 ۴) $-\frac{1}{2}$

۲۲- تعداد جواب‌های معادله $(\sin x + \cos x)^2 = \cos 4x$ در بازه $[0, \pi]$ کدام است؟

- ۱) ۵   ۲) ۷   ۳) ۳   ۴) ۴

۲۳- یکی از جواب‌های معادله $\frac{\sin 2x}{\cos(x + \frac{\pi}{4})} = 0$ مثلثاتی به کدام صورت است؟

- ۱) $\frac{\pi}{5}$ ۲) $\frac{\pi}{2}$ ۳) $\frac{\pi}{6}$ ۴) $-\frac{\pi}{4}$

۲۴- جواب کلی معادله $\frac{\sin 2x}{1 - \cos 2x} = \frac{\sqrt{3}}{3}$ مثلثاتی به کدام صورت است؟

- ۱) $x = k\pi + \frac{\pi}{3}$ ۲) $x = 2k\pi + \frac{\pi}{3}$ ۳) $x = k\pi + \frac{\pi}{6}$ ۴) $x = k\pi + \frac{5\pi}{6}$

۲۵- معادله $(3 \sin x - 1)(3 \cos x - 2\sqrt{2}) = 0$ در فاصله $0 \leq x \leq \pi$ چند ریشه‌ی متمایز دارد؟

- ۱) دو ریشه   ۲) سه ریشه   ۳) چهار ریشه   ۴) ریشه ندارد.

۲۶- جواب کلی معادله $\tan \pi x \tan 2\pi x = 1$ کدام است؟

- ۱) $x = \frac{k}{3} + \frac{1}{6}$ ۲) $x = \frac{k}{3} - \frac{1}{6}$ ۳) $x = k - \frac{1}{6}$ ۴) $x = k + \frac{1}{2}$

۲۷- معادله $\frac{\tan \frac{x}{2} + \cot \frac{x}{2}}{\cos x \cos 2x} = 8$ چند جواب در فاصله $[0, \pi]$ دارد؟

- ۱) صفر   ۲) ۱   ۳) ۲   ۴) ۳

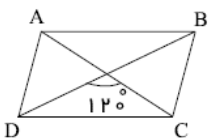
۲۸- معادله $\sin x + \cos x = \frac{1}{3}$ در فاصله $[0, 2\pi]$ چند جواب دارد؟

- ۱) هیچ   ۲) ۱   ۳) ۲   ۴) ۴

۲۹- مجموع جواب‌های متمایز معادله $\cos 2x + \cos^2 x + 4 \sin x = 3$ در بازه $[0, \pi]$ کدام است؟

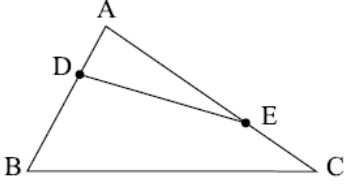
- ۱) $\frac{3\pi}{2}$ ۲) 2π ۳) $\frac{5\pi}{4}$ ۴) π

۳۰- در متوازی‌الاضلاع $ABCD$ اندازه‌ی قطرهای آن برابر ۶ و ۱۲ و زاویه‌ی بین دو قطر 120° است. مساحت مثلث ACD کدام است؟

- ۱) $18\sqrt{3}$ ۲) $9\sqrt{3}$ ۳) ۱۸   ۴) ۹

۳۱- در شکل مقابل $3AD = AB$ و $3EC = AC$ ، مساحت مثلث ADE چه نسبتی از مساحت مثلث ABC است؟

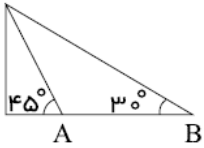
$\frac{1}{3}$ (۴)

$\frac{4}{9}$ (۳)

$\frac{2}{9}$ (۲)

$\frac{1}{9}$ (۱)

۳۲- از نوک پرچمی دو کابل در نقاط مشخص شده و در یک طرف دیگر به زمین متصل شده اند. اگر ارتفاع تیر $2\sqrt{2}$ متر باشد فاصله ی دو نقطه کدام است؟

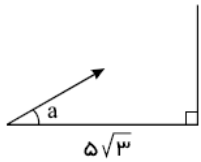
$\sqrt{6} + \sqrt{2}$ (۲)

$2(\sqrt{6} + \sqrt{2})$ (۱)

$2(\sqrt{6} - \sqrt{2})$ (۴)

$2(\sqrt{6} + 2\sqrt{2})$ (۳)

۳۳- مطابق شکل زیر، گلوله ای در فاصله $5\sqrt{3}$ متری از یک دیوار با سرعت $10 \frac{m}{s}$ و با زاویه حاده α نسبت به سطح افقی پرتاب می شود. می دانیم مسافت افقی طی شده (d) بر حسب سرعت پرتاب گلوله (v) و زاویه پرتاب (α) از رابطه $d = \frac{v^2 \sin 2\alpha}{g}$ به دست می آید. حدود α کدام باشد تا گلوله قبل از رسیدن به زمین به دیوار برخورد کند؟

$\frac{\pi}{6} < \alpha < \frac{\pi}{3}$ (۲)

$\frac{\pi}{12} < \alpha < \frac{\pi}{6}$ (۱)

$\frac{\pi}{3} < \alpha < \frac{\pi}{2}$ (۴)

$\frac{\pi}{8} < \alpha < \frac{\pi}{4}$ (۳)